

Slavija teatar 2005. Osam predstava iz sveta i SCG Izrael prvi put nastupa u Beogradu

Četvrti međunarodni festival, u sedmoj godini postojanja, *Slavija teatar* iz Beograda, već ima završnu fizionomiju. Osam predstava iz sveta i SCG prikazano je iz večeri u večer tokom marta. Za jednu jedinu nagradu, skulpturu *Don Kihot*, rad vajara Kolje Milutinovića, nadmetale su se predstave ansambala iz Izraela, Bugarske, Ukrajine, BiH, Makedonije i Crne Gore.

Pozorište *Givatajim* izvelo je komad *Nečujni ljudi*, pisca i reditelja Ronija Feldmana, koji parodira temu o tome kako Izraelci izgledaju strancima koji dolaze u ovu zemlju.

Politika

Sefardska žena u Bosni

U izdanju sarajevke izdavačke kuće "Connectum" objavljena je knjiga "Sefardska žena u Bosni" (originalan naslov "La muzer sefardi de Bosna") Laure Papo-Bohorete. Sa ladina rukopise je preveo prof. dr Muhamed Nezirević. Knjiga se bavi životom sefardskih žena u Bosni od vremena Osmanlijskog carstva do prestanka Austro-ugarske okupacije. To je vrijeme kada su sve žene u Bosni bile lišene poštovanja koje im pripada. Knjiga je zanimljiva iz nekoliko razloga. Ovo je prvi put da se knjiga "Sefardska žena u Bosni" štampa u cijelosti i da je prevedena sa ladina. Predgovor Muhameda Nezirevića je sažeta biografija Laure Papo-Bohorete, sa svim do sada dostupnim podacima o njenom književnom radu. Knjiga je interesantana i zbog načina na koji je štampana. Na jednoj strani je prikazan faksimil rukopisa, a na drugoj prevod, što je čini mnogo značajnijom, naročito za one rijetke koji znaju ladino.

D.N.

Paul Polansky SARAH'S PEOPLE Nish Cemetery & Photos Izdanje KRRF, Niš 2005

Ovo je zaista jedna izuzetna knjiga. Američki pisac Paul Polansky već godinama živi i radi u Evropi, uglavnom pomažući Romima da osmisle i organizuju svoj društveni život. Radio je to u Češkoj, sada, već godinama, na Kosovu, a u jednom trenutku se našao u Nišu, da sa Romima, gradskom upravom Niša, vojskom i svim dobro-namernim dobrovoljcima rastrebi i očisti niško Jevrejsko groblje. Polanski priznaje da je groblje daleko od toga da može da se kaže da je uređeno, ali da toliko različitih ljudi, raznih konfesija i nacionalnosti, rade zajednički na jednom plemeni-tom poslu, na uređenju zapuštenog groblja, daje nadu da i na Balkanu ljudi mogu da deluju u duhu kooperativnosti i plemenitih namera.

Pesme, pisane na engleskom jeziku, poetska su transpozicija Polanskove misije u Niš. *IN.*

Knjige koje mogu da budu od interesa za naše čitaoce

Alef bet zidovstva : pogled u krug zidovske povijesti, religije i obicaja

Autor: Julija Kos; Židovska općina

Hebrejski mitovi : knjiga postanja

Autor: Robert Graves; Alnari book

Istorija jevrejskog naroda

Autor: Šarl Etinger; Ginko

Judaizam : kratak uvod

Autor: Norman Solomon; Šahinpašić

Kazari - 13. zidovsko pleme?

Autor: Arthur Koestler; Misl

Kultura španskih Jevreja na jugoslovenskom tlu. XVI-XX vek

Autor: Krinka Vidaković Petrov; Svjetlost

Obmana o svicima s Mrtvog mora

Autor: Michael Baigent; Stari Grad

Povijest Zidova : od biblijskih vremena do stvaranja Izraela

Autor: Werner Keller; Naprijed d.d.

Sarajevska hagada

Svjetlost

Zivjeti! : kako žive i misle Zidovi

Autor: Harold S. Kushner; Globus

Interliber.com

Ida Haider-Labudović

Društvo Franca Kafke

Majice sa Kafkinim likom, figure od stakla, držači za knjige, viščasovne ture »Kafkin Prag«, sve to predstavlja legendu o Francu Kafki, pretočenu u kič, koja kao turistička atrakcija, postoji nešto više od jedne decenije. Mapa njegovog boravka u Pragu koncentrisana je na centar starog grada i na njoj su ubeleženi kuća u kojoj je rođen, sinagoga u kojoj je imao Bar micva, osiguravajuća firma u kojoj je radio, stan u kome je počeo da piše »Proces«. Ipak, na delo Franca Kafke se u Českoslovačkoj nije gledalo blagonaklono. O njemu se nije učilo u školi. Bio je Jevrejin, pisao na nemačkom jeziku, opisujući neljudske situacije u kojima se mogao naslutiti totalitarni režim.

Sa dr Marketom Mališovom, direktorom »Centra Franca Kafke«, razgovarala sam o njihovim aktivnostima. »Društvo Franca Kafke« je osnovano 1990. godine i ima oko 600 članova širom sveta, među kojima su dobitnik Nobelove nagrade za književnost Guenter Grass, Amos Oz, Avigdor Dagan, predsednik međunarodnog PEN kluba Jirži Gruša, Ivan Klima. Aktivnosti se odvijaju u »Centru«, sa ciljem da se obnovi tradicija kulturnog pluralizma čiji je primer Kafka, rođen u Pragu, a pisao na nemačkom jeziku. »Centar« organizuje književne večeri, predavanja, seminare i u okviru njega radi izdavačka kuća. Među-

narodna književna nagrada »Franc Kafka« ustanovljena je pod pokroviteljstvom predsednika Senata i gradonačelnika Praga. Selekcija kandidata se vrši prema afinitetu autora ka centralnoevropskim duhovnim vrednostima kulturne, religijske i etničke raznovrsnosti. Dosadašnji dobitnici su Philip Roth, Ivan Klima, Peter Nadas i Elfriede Jelinek. Svake godine »Centar« organizuje nagradu Max Brod, književno takmičenje studenata, za najbolji esej na zadatu temu. Pored međunarodne nagrade najznačajniji projekat »Društva« je spomenik, posvećen Francu Kafki, koji je otkriven decembra 2003. godine. Spomenik se nalazi između Španske sinagoge i crkve Sveti Duhovi, na granici između Jevrejskog kvarta i Starog grada. Ustanovljen je i »Kafka-Bornes« festival, tokom koga se mesec dana prošlog leta odvijao raznovrstan program, uključujući pozorišne predstave i koncerte, inspirisane Kafkinim delom.

Od velikog je značaja i lična biblioteka Franca Kafke koju je »Društvo« dobilo na poklon 2002. godine od antikvara Herberta Blanka koji je sakupio knjige, a kolekciju je otkupila firma »Porsche« i poklonila je sa namerom da se ono što je pripadalo Kafki vrati u Prag. Inače, sve što je pripadalo Francu Kafki nalazi se van Češke Republike.

Na ovaj način jedna prostorija u potkrovlju kuće u jevrejskom kvartu čuva Kafku, dok se Proces duhovne letargije ne završi i obnovi kulturna i intelektualna raznobojnost.

Novi Omanut

U najnovijem broju (sječan-veljača 2005) ovog odličnog časopisa, nalaze se i prilozi Ženi Lebl *Mozes Lopez Pereira-Barun Diego D'Aguilar* i Cvi Lokera *Nobelove nagrade i historiografski nazori*.

Koncert Jelene Vlahović

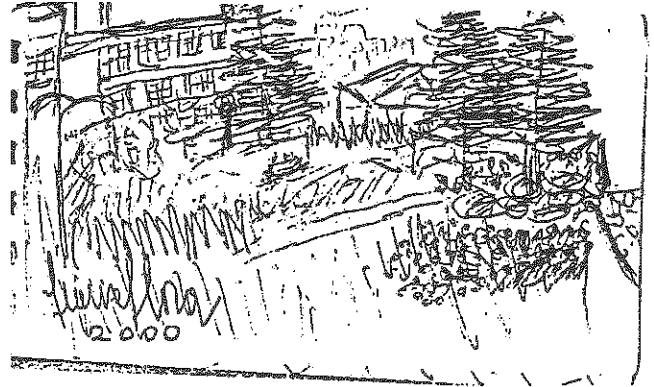
U organizaciji Ambasade SCG, HOJ-a i Studija 32 Josefa Žambokija, 27. marta, u Centru Felicja Blunetral u Tel Avivu, priredjen je koncert istaknutog meco-soprana Beogradske opere, Jelene Vlahović. Uz klavirsku pratnju Dragana Radivojevića, izvedene su arije B. Bersa, J. Hatze, S. Hristića, Š. Hofmana, A. Dvoržaka, P. Čajkovskog, M. Musorskoh, G. Verija, C. Sen Sansa, F. Cilea.

Prikaz tog izuzetnog muzičkog događaja daće u idećem broju *Mosta* Dušan Mihalek.

Novo, prošireno izdanje knjige Miriam Steiner-Aviezer *The Soldier with the Golden Buttons* objavljeno je u izdanju *Jad vašema*. Ilustraciju za korice izradila je kćerka Nogit, a grafičku obradu zet Zohar Morag.

Nikad nije kasno FLORA FRANK SLIKARKA IZ AZURA

Našoj redakciji stiglo je pismo Flore Frank, iz koga saznajemo da se njene slike izlažu u galeriji i prodaju na aukcijama.

Ne bi bilo ništa neobično da se Flora do svoje 87. godine nije nikada bavila slikarstvom, čak je svojevremeno bila i oslobođena od ručnog rada u školi. Međutim, nedavno, zapazila je lepu okolinu oko sebe i osetila potrebu da slika. Nacrtala je sa nekoliko poteza prve crteže koje nam je poslala. Odlučila je da pohađa »Merkaz jom« u Azuru, gde je naučila da radi sa bojama i sada se njene slike izlažu i prodaju.

INTERVJU SA ILANOM ŠAPIRA OBJAVLJEN U LEIŠA

Poslednjeg dana januara objavljen je u časopisu »Leiša« obiman intervju sa umetnicom Ilanom Šapiro, rođenom u Banjoj Luci. U Izrael je došla 1949. i završila na Fakultetu umetnosti treći stepen, sa temom »Uticaj crteža na mentalno zdravlje«. Sada živi u Aškelonu. Iz intervjua Varde Hurbic može se saznati da su radovi mozaika Ilane Šapire poznati u svetu i da ona često drži predavanja na međunarodnim skupovima o ovoj grani likovne umetnosti. Sem mozaikom, Ilana se bavi i pedagoškim radom, a nagradu za svoja umetnička dela prilaže u humanitarnu svrhu.

Medjunarodni sajam knjiga u Sarajevu

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine organizira od 20. do 25. aprila 2005. godine u Centru *Skenderija* u Sarajevu Medjunarodni sajam knjiga na kome izlažu pisci i izdavači iz BiH i inostranstva. Organizator smatra da ovaj sajam